

Spis treści

Wstęp	11
1. Dom rodzinny jako miejsce, zbiorowość społeczna i symbol	17
1.1. Dom to naturalne i fundamentalne zarazem miejsce rozpoznawania świata	19
1.2. Dom jako zbiorowość społeczna	20
1.3. Dom w warstwie aksjologiczno-symbolicznej	26
2. Narzeczeństwo – dawne i współczesne. Zmiana w sposobie przygotowania się do małżeństwa	29
2.1. Charakterystyka wykorzystanych źródeł	30
2.2. Narzeczeństwo dawne	31
2.3. Czynniki wpływające na zmianę modelu narzeczeństwa	39
2.4. Narzeczeństwo współczesne	43
3. Małżeństwo – związek rozwojowy (z) trudem budowany	51
3.1. Próba zdefiniowania terminów użytych w tytule	51
3.2. Małżeństwo jako związek rozwojowy	52
3.3. Społeczno-kulturowe uwarunkowania funkcjonowania małżeńskiego związanego ze zmianami modeli współczesnego życia	55
3.4. O trudzie związanym ze specyfiką życia każdej z par małżeńskich	57
3.5. Trud związany z fazami cyklu życia małżeńskiego oraz rodzinnego	60
4. Małżeństwo? Nie, dziękuję! Rzecz o przyczynach niezawierania związków	65
4.1. Wartość związku małżeńskiego	65
4.2. Terminologia odnosząca się do związku dwojga	66
4.3. Istota zjawiska niezawierania związku małżeńskiego	67
4.4. Skala zjawiska	68
4.5. Związki nieformalne w opinii dwudziestolatków	68

4.6. Przyczyny niezawierania związków	70
4.6.1. Przemieszczanie się dużych grup młodych ludzi	71
4.6.2. Pragnienie posiadania wszystkiego natychmiast	71
4.6.3. Singiel jako nowy styl życia	72
4.6.4. Osiągnąć sukces, tzn. „ustawić się” materialnie	72
4.6.5. Ze związku nieformalnego łatwo się wycofać	73
4.6.6. Następują procesy laicyzacyjne	73
4.6.7. Zawarcie małżeństwa planowane jest na późniejszy czas	73
4.6.8. Małżeństwo uznaje się jedynie za formalność	74
4.6.9. Lęk przed małżeńską rutyną	74
4.6.10. Małżeństwo rodziców niekiedy nie zachwyca	75
4.6.11. Rodzina nie stanowi już jedynego źródła kształtującego młode pokolenie	75
4.6.12. Rodzina jako źródło cierpienia i bólu	76
4.7. Jak zatem pomóc młodym ludziom odkryć drogę do małżeństwa jako związku trwałego i pełnego satysfakcji?	76
5. Kobieta w rodzinie. Męski punkt widzenia	79
5.1. Kobiecość kształtuje się w domu rodzinnym	79
5.2. Kobieta jako żona	82
5.3. Kobieta jako matka	83
6. Męskość jako droga do ojcostwa	87
6.1. Siła wzorców	88
6.2. Wychowywanie do męskości	90
6.3. Mama to nie to samo co tata	92
6.4. Źródła inspiracji dla dobrego ojcostwa	93
7. Społeczeństwo z ojcem, bez ojca czy przeciwko ojcu?	95
7.1. Pytanie o ojca	95
7.2. Z historii ojcostwa	96
7.3. Praca kobiet	98
7.4. Społeczeństwo bez ojca	100
7.5. Kryzys i marginalizacja ojcostwa	101
8. Po co rodzicom dzieci, czyli rzecz o dobrach „nabywanych” w procesie zrodzenia i wychowania	107
8.1. Motywy posiadania dziecka	109
8.2. „Korzyści” rodzicielskie z posiadania dzieci	110
9. Czego się Jaś (Małgosia) nauczy, czyli o rodzinie jako kolebce kulturowej	119
9.1. Czego nauczy się dziecko w rodzinie?	120

---

10. Od akceptacji do dyscypliny. Praca wychowawcza z nastolatkiem	127
11. Dla dziecka nadchodzi czas, żeby odeszło z domu	135
11.1. Gniazdo pustoszeje, czyli rodzina wkracza w kolejny naturalny etap rozwojowy	136
11.2. Rozseparować się z rodziną – fundamentalne zadanie dla młodych	138
11.3. Zadanie dla rodziców to budowa nowego modelu wspólnego, a zarazem niezależnego od dzieci, stylu życia	140
12. „Gdy macie babcię – to się nie trapić”, czyli o roli dziadków w rodzinie	143
12.1. Źródła inspiracji do myślenia o roli dziadków	144
12.2. Dziadkowie – kim są?	145
12.3. Dziadkowie i ich dorosłe dzieci, czyli o sztuce pomocy i współpracy	146
12.4. Dziadkowie wobec wnuków, czyli realizacja wielkiej życiowej miłości	147
12.5. Dziadkowie jako diada interesowna	150
12.6. Dziadkowie i ich błędy	152
13. Teściowie – nie w pełni rozpoznane role rodzinne	155
13.1. Definicja terminów <i>rola</i> , <i>teść</i> , <i>teściowa</i>	156
13.2. Teściowie w badaniach naukowych i literaturze popularnonaukowej	156
13.3. Teściowie jako etap rozwojowy	159
13.4. Teściowie jako źródło trudności i konfliktów	161
Bibliografia	165
Źródła internetowe	173